

Avalent>Raha/Rahalised nõuded>Hagi tagamine nõude puhul ELi liikmesriikides

Hagi tagamine nõude puhul ELi liikmesriikides

Slovakkia

1 Millised on abinõude eri liigid?

Slovakkia õiguses tunnustatakse kiireloomulise meetme, kaitsemeetme ja tõendite tagamise mõisteid. Sellekohased sätted võib leida tsiviilkohtumenetluse seadustiku (seadus nr 160/2015) §-st 324 *et seq.* ja erimenetluste puhul kohtuvälise tsiviilmenetluse seadustiku (seadus nr 160/2015) §-st 360 *et seq.* Kui kardetakse, et täitmisele pööramist võidakse takistada, võib kohus kaitsemeetme abil seada võlgniku isiklikele asjadele, õigustele või muule varale võlakohustuse, et tagada võlausaldaja rahaline nõue.

Kiireloomuliseks meetmeks annab kohus korralduse juhul, kui asjaolusid on vaja viivitamata reguleerida või kui kardetakse, et täitmisele pööramine võib nurjuda ja seatud eesmärki ei ole võimalik kaitsemeetmega saavutada. Sedalaadi otsus võib olla ka kohtuotsuse edaspidise tõhusa täitmise tagatiseks. Tõendite tagamise mõiste võimaldab tagada (ükskõik kas tunnistaja, eksperdi esitatud vm) tõendi enne menetlust, mille aluseks on taotlus, mitte kohtu algatus. Eeldatakse, et selle taotluse võib esitada isik, kellel on õigus taotleda menetluse algatamist, mille käigus võib kasutada tõendite tagamise tulemusi.

2 Millistel tingimustel võib selliseid abinõusid rakendada?

2.1 Menetlus

Ringkonnakohus, kes on pädev juhtumit lahendama, võib anda korralduse kiireloomulise meetme või kaitsemeetme võtmiseks.

Kohus annab korralduse kiireloomulise meetme või kaitsemeetme võtmiseks taotluse alusel. Taotlust ei ole vaja, kui kiireloomuline meede või kaitsemeede puudutab menetlust, mille kohus võib algatada *ex officio*.

Kohustuslikku seaduslikku esindajat ei ole õigusaktidega ette nähtud.

Selle õigusakti kohaselt tuleb meetme võtmise või lõpetamise taotluse eest tasuda 33 eurot riigilõivu.

Tõendite tagamine on tasuta. Riik maksab kulud tõendite eest, mille eest ei ole ettemakset tehtud. Siiski võib kohus anda poolele, kellel ei ole õigust saada kohtukuludest vabastust, korralduse tõenditega seotud kulude eelnevaks sissemakseks, kaotamata seejuures õigust hilisemale hüvitisele.

Kohustuslikku seaduslikku esindajat ei ole õigusaktidega ka sellel juhul ette nähtud.

Tõendeid võib sellisel viisil tagada nii mõistlevas kui ka mitte mõistlevas menetluses.

2.2 Peamised tingimused

Kohus võib anda korralduse kiireloomuliste meetmete võtmiseks menetluse eel, ajal ja järel. Kaitsemeetmete puhul kehtestatakse tasu kaitsemeetme võtmise korralduse väljastamise eest.

Põhimenetluse eel, ajal ja järel võib tõendeid tagada taotluse alusel, kui kardetakse, et hiljem on täiesti võimatu või ülimalt raske tõendeid koguda. Tõendite tagamine on selle kohtu pädevuses, kelle kohtualluvusse kuulub asja lahendamine või kelle kohtualluvuse piirkonnas asuvad ohus olevad tõendid. Lisaks üldsätetele sisaldab tsiviilkohtumenetluse seadustik erisätteid, kuidas tagada tõendeid intellektuaalomandiga seotud asjades.

3 Abinõude ese ja laad

3.1 Millist liiki vara suhtes võib neid abinõusid kohaldada?

Kohus võib kehtestada kiireloomulise meetme, kui poolelt nõutakse esmajoones, et ta

- maksaks vajalikus ulatuses elatist;
- annaks lapse isikuhooldusõiguse teisele vanemale või kohtu määratud isikule;
- annaks ära vähemalt osa oma palgast, kui ta töötab ja kui taotleja tõsistel põhjustel ei tööta;
- annaks teatava rahasumma või vara kohtu kätte hoiule;
- ei võõrandaks teatud vara või õigusi;
- teeks mingi toimingut, hoiduks selle tegemisest või taluks seda;
- hoiduks ajutiselt sisenemast majja või korterisse, kus elab lähedane isik või isik, kes on selle poole hoole all või vastutusel ja kelle suhtes on põhjendatud kahtlus vägivaldsuse suhtes;
- hoiduks käitumisest, mis rikub või ohustab intellektuaalomandi õigust.

3.2 Milline on selliste abinõude mõju?

Kiireloomuliste meetmete liikide määratlused on toodud näitena, mis tähendab, et kohus võib anda korralduse ka muid valdkondi hõlmavate kiireloomuliste meetmete võtmiseks.

Kiireloomuline meede või kaitsemeede, mille kohaselt peab pool hoiduma vara või õiguste võõrandamisest, kujutab endast vara või õiguste võõrandamise keeldu, kui näiteks on karta, et kostja võib need ära raisata (anda üle teisele isikule, need hävitada, neid kahjustada vms).

Kohtul on õigus teha kiireloomulise meetme või kaitsemeetme kohta otsus ilma pooli ära kuulamata. Teisisõnu ei ole vaja pooli enne otsuse langetamist ära kuulata. See tingimus on seotud asjaoluga, et ärakuulamine võib kahjustada kiireloomulise meetme ja kaitsemeetme eesmärki ja et kohtu sellise tegevuse käigus tõendeid põhimõtteliselt ei koguta. See ei tähenda, et kohus ei võiks anda korraldust poolte ärakuulamiseks. Kui kohus seda teeb, peab ta täitma kõiki tõendite kogumise kohta käivaid menetluseeskirju. Kui kohus kogub tõendeid ainult dokumentide kujul, ei koguta selliseid tõendeid avalikul ärakuulamisel. Selle asemel teostab kohus otsustusõigust pooltega suhtlemata.

Kiireloomuline meede pööratakse täitmisele teate kättetoimetamisel, kui eriõigusaktiga ei ole ette nähtud teisiti.

3.3 Kui kaua sellised abinõud kehtivad?

Kiireloomuline meede või kaitsemeede lõpeb, kui

- ajavahemik, milleks selle kohta korraldus anti, saab läbi;
- selle kohta anti korraldus pärast põhimenetluse algatamist ning esimese astme kohus või apellatsioonikohus lükkab hagi tagasi või lõpetab menetluse;
- kohus kehtestab oma otsuses tähtaja, mille jooksul tuleb esitada põhimenetluses taotlus, kuid seda taotlust selleks tähtajaks ei esitata;
- kohus rahuldab hagi põhimenetluses;
- kui täitmisele pööramise seis on selline, et seda enam ei nõuta.

4 Kas abinõu kohta saab esitada kaebuse?

Kiireloomulise meetme või kaitsemeetme kohta antud korralduse suhtes on lubatud esitada edasikaebus. Kohus, kes on pädev tegema otsust õiguskaitsevahendi kohta, on ettenähtud kohtualluvusega apellatsioonikohus, st teise astme kohus, kes seisab kõrgemal esimese astme kohtust, kes andis korralduse kiireloomulise meetme või kaitsemeetme kohta.

Edasikaebused esitatakse pärast kohtuotsuse kättetoimetamist 15 päeva jooksul sellele kohtule, kelle otsuse suhtes edasikaebus esitatakse. Edasikaebuse esitamisel ei ole peatavat toimet.

Viimati uuendatud: 14/01/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.